

Aan de Vaste commissie voor Veiligheid en Justitie
T.a.v. mevrouw L. Ypma, voorzitter

Den Haag, 14 december 2015

Geachte leden van de Vaste commissie,

De Samenwerkende Vergunninghouders Interlandelijke Adoptie vragen uw aandacht voor illegale overkomst van kinderen, onder het mom van adoptie en het gebrek aan mogelijkheden dit strafrechtelijk te vervolgen. Al in 2009 is een casus aanhangig gemaakt en sinds die tijd is er niets veranderd. Er blijken nog steeds verschillende kinderen illegaal meegenomen te worden vanuit Marokko en zeer recent uit Senegal. Een aantal maanden geleden kwam in het programma *het Hart van Nederland* een stel in beeld, dat via internet en langs alle officiële kanalen heen, een tweeling uit Afrika had willen regelen en werd neergezet als slachtoffers van oplichting.

Vaak valt in dergelijke berichtgeving dan de term “illegale adoptie”. De vergunninghouders distantiëren zich nadrukkelijk van dergelijke praktijken en deze terminologie. Deze hebben namelijk niks met “adopties” te maken. Hier is sprake van (vriendelijk gezegd) illegale overkomst maar (duidelijker gezegd) deelname aan kinderhandel dan wel het aanzetten tot kinderhandel door wensouders.

Recent heeft een wensouder zonder bemiddeling door een Vergunninghouder – zoals bedoeld in de WOBKA – op illegale wijze en willens en wetens buiten zicht van alle bij legale adopties betrokken instanties, een kind uit een Afrikaans land naar Nederland meegenomen. In terminologie wordt ook hier weer gesproken over illegale adoptie, terwijl deze handeling met adoptie niets te maken heeft. Sterker nog, hier is wat de Vergunninghouders betreft sprake van kinderhandel, waar snel en adequaat moet worden ingegrepen en het kind in veiligheid moet worden gebracht. Als blijkt dat aspirant adoptieouders in het bezit van een zogenaamde beginseltoestemming voor adoptie zijn, dan moet deze per direct worden ingetrokken.

Rechtbank en boete

Aan de hand van cases uit het verleden (Filipijnen en baby Donna) moeten we helaas vaststellen dat de rechtbank constateert, als een dergelijke zaak dient, dat er volgens de rechtbank sprake is van family-life, omdat het kind op dat moment al langere tijd in het gezin is. De rechter besluit – *in het belang van het kind* – het kind in het gezin te laten omdat het al aan ouders gehecht is. De ouders krijgen een boete opgelegd van €410,- en daarmee is de zaak afgerond.

In onze praktijk worden, ter bescherming van kinderen, strikte voorwaarden gesteld om te bewijzen dat adoptie niet alleen in het belang van het kind is, maar er ook aan het subsidiariteitsbeginsel uit het Haag Adoptie verdrag is voldaan. Dit vinden wij ook van groot belang. Bij illegale overkomst van kinderen is op geen enkele manier te controleren of dit gebeurd is. Zoals u kunt begrijpen, is het opgroeien in een nieuw

gezin dat met fraude begint, noch in het belang van het kind noch in het belang van alle kinderen die wel legaal geadopteerd zijn.

In deze tijd is niet alleen vanuit de wetenschap maar ook van geadopteerden zelf veel bekend over het belang van kennis over de achtergrond. Adoptie is een thema dat een leven lang een grote betekenis heeft. Het kennen van het achtergrondverhaal en de reden van afstand zijn, naast de legitimiteit van de adoptie, de thema's die het leven van een geadopteerde bepalen. Bij illegale overkomst van een kind is het belang van het kind overduidelijk ondergeschikt aan de wens van de ouders om een kind te verzorgen.

Als ondertekenaar van het Verdrag van de Rechten van het Kind heeft Nederland de plicht zich teweer te stellen om illegale overkomsten en verhandeling van kinderen tegen te gaan. In bovengenoemde casuïstiek wordt de indruk in elk geval niet gewekt. Wat hier wordt uitgestraald is dat het belang van wensouders prevaleert boven die van het kind.

Waar adoptie het verhaal is van de nuance en het individu, is adoptie in het publieke debat bijna synoniem voor schandalen of kinderhandel. Dit soort zaken draagt daar in onze mening aan bij, zeker als vervolging om welke reden dan ook uit blijft. Daarnaast zijn de vergunninghouders zeer bezorgd om de preventie die hiervan uit gaat.

Wij vragen u als Samenwerkende vergunninghouders naar de leemte in de wetgeving te kijken, die als gevolg heeft dat deze zaken onbestraft kunnen blijven. Ook als het kind in een betere gezinssituatie terecht komt dan waar het vandaan komt; een gezinsleven starten op basis van kinderhandel en fraude is ontoelaatbaar en doet geen recht aan de rechten van kinderen. Daarnaast roepen de Vergunninghouders op om, bij constatering van illegale opname, onmiddellijk over te gaan tot onder toezichtstelling van het kind en uithuisplaatsing naar een beschermende omgeving zodat het argument van family-life geen rol meer kan spelen in zaken die voor de rechter worden gebracht.

In deze situatie zijn kinderen altijd de verliezers, omdat zij geen stem hebben. Als vergunninghouders willen wij hun stem laten horen, opkomen voor hun rechten en bepleiten wij zorgvuldige procedures.

Met vriendelijke groet,

Voorzitter van Samenwerkende vergunninghouders,
Sanne Buursink-de Graaf

NB:

In de bijlage treft u de gezamenlijk gedragen visie aan.

Een afschrift van deze brief is tevens gestuurd naar de Minister van Veiligheid & Justitie

Bijlage 1

Adoptie als kindbeschermingsmaatregel

In onze visie heeft ieder kind het recht om op te groeien in de beschermende omgeving van een liefdevol en stabiel gezin. Vele kinderen wordt of is dit recht ontnomen.

Het plaatsen van een kind in een liefdevol en beschermend adoptiegezin is een wetenschappelijk positief beoordeelde interventie¹ om een kind uit een situatie te halen, die een gezonde ontwikkeling in de weg staat.

Het uitgangspunt van adoptie is een kindbeschermingsmaatregel. Wij refereren hierbij niet aan de juridische context waarin deze term in Nederland wordt gebruikt, maar het moet letterlijk worden opgevat. Het woord kindbescherming appelleert aan het optimaliseren van de opvoedingssituatie waar het kind in de beschermende omgeving van een gezin zich kan ontwikkelen tot zelfstandig functionerend individu buiten de oorspronkelijke landsgrenzen conform het Haags Verdrag.

Het kind zelf is voor alle vergunninghouders het expliciete uitgangspunt. Alleen vanuit het belang van het kind wordt gehandeld. Het adoptiegezin geldt in deze als middel om het kind op de lange termijn te helpen. Vanzelfsprekend worden ook de belangen van gezinnen gewogen bij de beoordeling of een kind geholpen is bij plaatsing in een gezin.

---

¹Juffer, F & IJzendoorn, M.H. van, (2005). Behavior problems and mental health referrals of international adoptees: A meta-analytic approach. JAMA, journal of the American Medical Association.